

Horváth Gáborné

Túlparti könyvespolc

Vércse Miklós legújabb fordításáról

Egyesületünk tagja, Vércse Miklós újabb, de már saját maga számára is ismerős munkát vállalt fel 2017-ben. Neki köszönhetjük, hogy Pekarovič

György: *Galánta régi képeslapokon* című könyvét olvashatjuk magyarul. Megjelentette a DAJAMA Kiadó, Pozsony, egy időben szlovák és magyar nyelven. A szerző Galántán született 1945-ben, ott is él és helytörténettel foglalkozik. Történész, műemlékvédő és képeslapgyűjtő.

Az első bemutatott üdvözlőlap Galántáról 1898-ból származik. Ezt a keltezést három évvel előzi meg Vércse Miklós Párkány képeslapokon (2005) című könyvében az 1895-ös évszám. A tájegység kisvárosi képeslapjainak megjelenései tehát az 1896-os, millenniumi ünnepi-történelmi események egyenes következménye. Galánta első, írásbeli jelölése ugyanis 1237-ből

ered, Párkányé pedig 1075-ből. A Galántai képeslapok kiadásának szakaszait, gyártási-kiadói eljárásait bőséges kísérő szöveg magyarázza. Mindez és a könyvkiadó előszava, a szerző bevezetője, a képeslapkiadók felsorolása, az összefoglaló és a terjedelmet jócskán kitevő 64 oldal (lásd Galánta helyleírása 29–93. oldal) magyarra fordítása volt Vércse Miklós feladata. Mindehhez tehát saját könyve alapján birtokolt megfelelő rutint és tapasztalatot. Az útvonalak, építmények, események korabeli megnevezését hű magyarsággal és pontossággal adja meg a magyar nyelvű olvasóknak, különös tekintettel a nagy történelmi személyiségek környezetére. De akad olyan érdekesség is, hogy a képeslapok melletti pár szavas magyarázó, kétnyelvű szöveget maga a képeslap felirata egészíti ki vagy pontosítja. Ilyen pl. a 82. oldalon: „A neogótikus kastély

1913-ban (Neogotický kaštieľ v roku 1913) Galánta, gróf Esterházy-kastély.”

A 2017-es Kodály-émlékév kapcsán érdemes kiemelni és megidézni Galánta világhírű személyi nevezetességét is. A vasútállomás 1904-ben című képeslap alatt most ezt olvashatjuk a fordításban: „A vasútállomás épületében élt 1882 és 1892 közötti években a világhírű magyar zeneszerző. Kodály Zoltán

Galántán járt általános iskolába. Azokban az években apja itt volt állomásfőnök. A kis Zoltán a klasszikus és a romantikus zenével már a családban megismerkedett.

Apja kiváló zenész volt. Hegedűn játszott, édesanyja pedig zongorázott. Galántának ajánlotta talán legismertebb szimfonikus művét, a Galántai táncok címűt, amelyben azokat a régi melódiákat, az ún. verbunkosokat dolgozta fel, amelyeket a galántai cigányzenészekről hallott.” (30. oldal) Pontosítunk: „A kis Kodály Zoltán itt járt elemi iskolába, itt hallotta pesztonkájától az első dalokat, itt hallgatta a világhírű cigányprímás, Mihók János (1858–1904) tizenkét tagú bandájának verbunkosait, nótáit.” (lásd Csehszlovákia. Útikönyvek, Panoráma, Budapest, 1973. 384.)

Zárszóként a könyv összefoglalója így összegez: „Az ismert történelmi eseményeket a képeslapok segítségével új összefüggésben tárja elénk. (...) Ha egy képeslap segítségével tekintünk a múltba, olyan felejthetetlen élmény lehet számunkra, amire nem képesek a terjedelmes monográfiák, bármennyire is értékesek.” (94. oldal)

E sorok írója ezért is ajánlja a mai időkben a művet a fiatalabb nemzedékek számára. A könyv megjelenéséhez és fordításához gratulálunk és érdeklődéssel várjuk a következő, harmadik felvidéki város, pl. Kassa képeslapos történelmi bemutatását.

